

"La ràdio nocturna té m

Amàlia Garrigós, professional de la ràdio, condueix cada nit el programa *Passatge a la nit*. El seu pas per *Sexe i...* la va convertir en una especialista de la intimitat.

Amàlia Garrigós és una de les veus més somiades de la ràdio valenciana. *Passatge a la nit* és un dels espais que han resistit el pas del temps i el bombardeig de sang i fetge en el regne hertzià i un dels programes veterans a Ràdio 9. Garrigós, a més, va ser el rostre encarregat de presentar *Sexe i...*, un programa que Canal 9 va emetre durant l'any 93. Tot plegat, una trajectòria professional realitzada en la línia fronterera que separa l'àmbit públic del privat.

—*Una revista de televisió et qualificava de sexòloga, arran de Sexe i...*

—Si haguera llegit això, ho hauria desmentit, és clar. Evidentment, no ho sóc. M'agrada parlar de la sexualitat, això sí, perquè és parlar d'amor, de sentiments, de relació, de sensacions; no m'importaria parlar-ne sempre, de fet m'agrada.

—*Però no deu ser senzill parlar de sexe i encara menys a la televisió.*

—La televisió no és tan fàcil com pot semblar. El responsable d'un programa com era *Sexe i...*, en el qual, a més, havies de fer de pont entre les persones que encara avui en surten amb les mans al cap en parlar d'aquests temes, perquè no hi ha hàbit de parlar-ne obertament, i les que ho tenen tot com molt clar i diuen "vés ara...", no, no és gens fàcil, a mi no em va resultar senzill fer aquest paper. A *Sexe i...* presentava, feia els guions, coordinava la gent de l'equip...

—*Com va ser l'experiència televisiva?*

—Bé, aleshores jo feia ja televisió. *Sexe i...* me'l va proposar el mateix director de *Carta blanca*, on jo treballava. La direcció de Canal 9 feia temps que volia fer un programa sobre sexe, en el sentit d'oferir un espai de servei públic, molt relacionat amb el tema de la salut, i sembla que van pensar que jo podria ser la persona que el presentara. Va ser tot molt ràpid, un dia em vaig trobar amb la sorpresa que ja no feia el *Carta blanca*, vaig fer un zero del nou espai i aquí van començar tres mesos molt intensos i molt durs també...

—*Satisfeta?*

—Diguem-ne que no estic plenament satisfeta, però em va servir com una bona experiència professional, això és segur. Programa a programa, vaig anar fent una llista de

les coses que mai més no he de tornar a fer.

—*La seducció forma part de l'art de presentar un programa sobre sexualitat?*

—Donava jo aquesta imatge? Bé, *Sexe i...* pretenia ser seriós, es pretenia que tothom poguera veure el programa, que fóra un espai familiar. És clar que una cosa és fer-ho a les 9 o les 10 de la nit i una altra és emetre'l a la 1 de la matinada. D'una banda, els convidats eren especialistes en la sexualitat i també hi havia part lúdica amb escriptors, directors de cinema, etc. Preteníem que fóra rigorós, però fugint d'un to massa científic. Crec que vam aconseguir fer un programa atractiu per on van passar fins a les germanes Hurtado...

—*Els valencians tenim una centenària reputació de liberals. Des de la teua experiència professional, això és un fet o un miratge benevolent?*

—Jo crec que els valencians n'anem ben servits. Crec que som una de les societats més desinhibides respecte al sexe, i això no és només un tòpic. La gent tenen ganes de preguntar i de saber; generalment no es torben i això és positiu. Segons com i segons qui, hi ha qui es llança més, però tothom para molt l'orella. També hi ha una part més negativa. Jo he observat que als valencians ens costa parlar de certs aspectes de la sexualitat, quan es tracta de plantejar els problemes, hi ha moltes dificultats per explicar les mancances que hi pot haver en la pròpia relació de parella. Generalment, encara diuen que tot és de color de rosa, que funciona molt bé i que és molt feliç. Costa molt que una persona reconega públicament que la seua sexualitat li representa problemes i que això serveix com a referència per a molta altra gent. A tall d'exemple, és molt difícil encara que una dona et diga en un programa de televisió que fa tants anys que és casada i que no ha sentit mai un orgasme, però les dones, malgrat tot, són més obertes a l'hora de parlar de sexe.

—*Deu ser la crisi de la masculinitat, allò de l'Otel·lo en hores baixes.*

—Crec que sí. L'home està en crisi. També la dona. Han canviat molt els papers que representaven i ambdós sexes busquem ara un nou equilibri. L'home es troba una mica desbancat, no sap per on tirar, crec que això és

molt d'història d'amor"

RAFA GIL

nota prou. Esteu un poc descontrolats i no sabeu quin és ara el vostre paper, no creus? L'educació que ha rebut l'home tradicionalment ha estat molt sexista, d'un color molt determinat..., ara, els mateixos colors serveixen per als homes i per a les dones... La gent jove, entre els divuit i els vint-i-cinc anys, preguntava molt, s'interessava. El perfil en aquesta franja d'edat era que havien tingut algunes experiències sexuals, que mantenien una relació de parella estable... tant els homes com les dones mostraven interès de millorar les seves relacions, precisament perquè hi ha aquesta voluntat de trobar un nou equilibri entre els sexes. El mateix concepte de relació de parella està en discussió. L'home i la dona treballant, tots dos compartint les responsabilitats, tots dos també amb una actitud activa respecte a la pròpia sexualitat.

—Algú va dir, amb evident mala intenció, que parlar de sexe a la televisió no deixava de ser un exercici per a solitaris.

—Un programa de televisió que parles de sexe no hauria de ser un espai per a solitaris i solitàries. Però això pot dependre de coses tan determinants com la franja horària en què s'emeta. *Sexe i...* es feia en l'hora *golfa*. Què hi farem! Una cosa és la intenció i una altra el que després passa... La manera de tractar els temes, parlar de sexe sense ferir cap sensibilitat i amb la participació de trenta o quaranta persones al plató, són elements que mostren la voluntat de dirigir un espai cap a un públic familiar, que el veieren la mare, el fill i la iaia...

No vam rebre mai cap queixa, que no sé si és positiu o negatiu. En tot cas, jo no en vaig ser conscient, ni m'ho vaig plantejar per dirigir-me a un públic de solitaris, en la ràdio això sí que ho he sentit.

—... i, en l'origen, va ser l'orgasme...

—Aquest va ser el tema del primer programa, sí. Encara que les coses han canviat molt, és veritat que hi ha temes que encara són plenament vigents i continuen preocupant la gent. Per a les dones aquest tema és molt important. L'anorgàsmia, quan es produeix en l'home revela un problema físic, generalment. Però en les dones les causes poden ser moltes més i la manca d'orgasme es dona molt més sovint.

—La perversió justifica la vida, com aproximadament escrivia Dalí?

—En el sexe no hi hauria d'haver normes, excepte el no fer mal a les altres persones. Si no hi ha normes, doncs no hi ha perversions, desviacions..., en el sentit d'anar contra la norma, de transgredir..., si perversió és això, m'a-

grada. En el sexe tot és permès. Crec que sí. El límit és que els altres estiguen d'acord. Un dels elements fonamentals de la sexualitat és la fantasia, i a la imaginació no hi ha forma de posar-li barrots.

—Ara que sembla de bon gust parlar de sexe i enamorament en termes de reaccions químiques, on queda el morbo en el sexe?

—Bé, hauríem de dir què és això del morbo... Tots tenim una càrrega morbosa, el sexe és morbós i un programa de televisió que parli de sexe, doncs, també..., ara, no era l'aspecte que buscàvem i que subratllàvem. Forma part

RAFA GIL

de la condició humana... sense arribar ni tan sols a tenir una relació física amb algú, ja hi pot haver l'atracció, això...

—El sexe és un cinquanta per cent cosa de dalt i l'altre cinquanta assumpte de baix?

—No. De dalt. El cap. Les altres parts del cos són com un complement al que passa pel nostre cervell. El plaer té molt a veure amb les neurones. Aquest component que comentàvem, la fantasia, jo crec que és vital.

—I a més, el sexe és sanitari...

—Doncs, mira si no la cara que posem quan això no marxa. Una pena.

—On et sents més còmoda, en la ràdio o en la televisió?

—Igual sona una mica tòpic, però la ràdio la sent molt més meua. Tinc una comunicació més directa amb els oients, és molt gratificant que algú et telefone a l'emissora i, en directe, et conte les seues coses. Potser és allò de la possibilitat de l'anonimat, però la ràdio funciona com una mena de cita a cegues. Jo en tinc cada nit fent ràdio, un fum de cites a fosques, i això és fantàstic, no trobes? La ràdio, quan arriba la nit, adquireix el seu sentit absolut. En realitat, hi ha molta soledat, tots estem molt sols i, quan arriba la nit, tothom sent la necessitat d'algú.

"En el sexe no hi hauria d'haver normes, excepte el no fer mal a les altres persones. Si no hi ha normes, doncs no hi ha perversions, desviacions..., en el sentit d'anar contra la norma, de transgredir..., si perversió és això, m'agrada."

—A vegades la necessitat fa deixar franques les portes...

—No m'agradaria ofendre mai ningú, ni fer-li mal. Quan faig ràdio tinc molt clar que jo sóc una professional i que faig el meu treball el millor que sé. Altra cosa és que m'agrada i m'ho passe bé. Quan parli amb un oient, vaig a poc a poc, només si em deixa passar, si m'obre la seua intimitat, continue, però sempre amb molt de tacte. Diguem-ne que demane permís per passar la porta de la privacitat. Sempre hi ha un risc, uns inconvenients, a vegades vas més allà del que voldries. Quan fas ràdio a la nit, fas un personatge i els oients haurien de saber-ho.

—La ràdio nocturna té molt d'història d'amor, no creus?

—Sí, és clar.

—Sempre hi haurà enamorats.

—Sí. Més d'un, jo també m'he enamorat, de tant en tant, d'algun oient. Enamorar-se en la ràdio és molt fàcil. D'una banda, hi ha gent amb mancances afectives, mitòmana..., es tendeix a idealitzar la veu amiga que sents, una veu sense rostre.

—Hi havia una pel·lícula que començava dient que tothom té, si més no, tres vides: una pública, una privada i una secreta. L'èxit de la ràdio nocturna és arrapar terrossos d'aquesta vida secreta?

—Segurament, quan parlem de la vida secreta, parlem d'aquest pou fosc, d'això que es diu la cara oculta, la part negra... Sí, d'alguna manera es això. Al principi arrapar aquí és fa ingènument, inconscientment..., després ja no. Però cal tenir molt clar quins són els límits i això s'aconsegueix amb els anys i l'experiència. Tu creus que aprofundir en la part més secreta de la gent, individualment, d'un en un, és saludable per a un professional de la comunicació?

—I tu creus que és saludable que el professional deixe entreveure quina és la seua cara oculta?

—Jo no sabria dir-te quina és la meua part fosca. La tinc. A més, jo crec que no sé dissimular i se'm nota, jo crec que en el meu discurs allò que es diu entre línies es veu molt clar. Sóc molt analítica, però també sóc molt impulsiva. Taure, amb ascendents sagitari.

Això em crea uns conflictes horrorosos. Si haguera d'elegir un mite femení triaria Marilyn Monroe. Molta gent pensava que la Monroe era una mica bajoca, però d'això res. Tenia una qualitat poc usual; la ingenuïtat. Jo crec que encara ho sóc, d'ingenua, tot i que se'gons que et fas gran t'adones que ho ets menys potser. La ingenuïtat és la capacitat de sorprendre's cada dia amb moltes coses que passen. Això no es pot imitar, perquè llavors es nota i molt.

Joan Sorribes